Miten nyt PUHDASTA?

Julkaissut KANSANHUOLTOMINISTERIÖ

TOIMITTANEET MAIJU GEBHARD JA MINNA KOIVISTO

Saippuan säästön

Käytä pehmeätä vettä

Jos vesi on kovaa, pehmennä se. Ota sankoon, saaviin tai kylpyammeeseen vettä, lisää siihen soodaa noin 1 rkl. 10 vesilitraa kohti. Seuraavan päivän pesuihin on sinulla näin ollen pehmeätä vettä ja saippuaa kuluu vähemmän.

Käytä kuivaa saippuaa

Kuivata saippuasi hyvin. Säilytä käytössä oleva saippua kuivalla alustalla.

Käytä säästäen saippuaa

Älä hiero saippuaa aina sen leveästä pinnasta vaan vuoroin sen päästäkin. Näin kuluu saippua tasaisemmin. Peittämällä puolet saippuapalasta tinapaperilla ei koko pala käytössä kastu.

Käytä saippuan tähdepalat

saippualiuoksena. Vuole palaset veteen, johon lisäät soodaa, ja keitä tästä sopiva saippualiuos. Liuos on hyvää käsien ja astioiden pesuun.

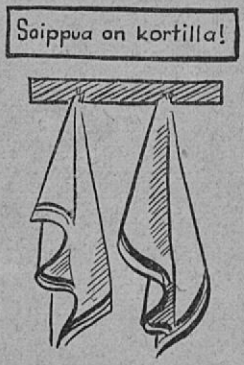

Käytä harjaa ja hohkakiveä

käsien pesussa. Täten voit välttää kokonaan saippuan käytön tai ainakin vähentää sitä suuresti.

Käytä varoitustaulua

pyyhinliinan yllä. Näin säilyy pyyhe kauemmin puhtaana. Vaihtele tekstiä: »Tähän pyyhitään vain puhtaat kädet!» — »Saippua on kortilla!»

kultaiset säännöt!

Käytä usein saunaa ja vastaa

Jos ihosi on puhdas, säilyvät vaatteesi kauemmin puhtaina. Näin säästät pestäviä.

Käytä paperia

pöydän pyyhkeenä, hellan riepuna, ikkunan puhdistukseen, vaatteiden suojaamiseen, liinojen korvikkeena jne.

Käytä astiain valutusta

Jos astiat huuhtoo kuumassa vedessä, kuivahtavat ne nopeasti valuttamalla. Näin säästät pyyhinliinoja, pyyhkeiden kulutusta ja työtäsikin.

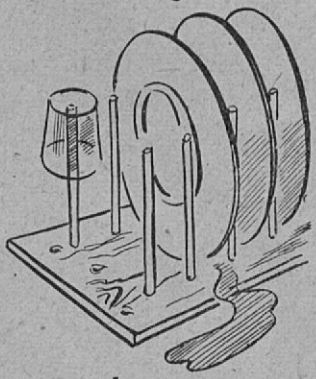

Käytä puhdasta pöydän pintaa

vahakangasta tai paperiliinaa ruokapöydällä liinan asemesta. Näin rajoitat pestäviä.

Käytä suojaesiliinaa

tai suojapukua likaisempiin töihin.

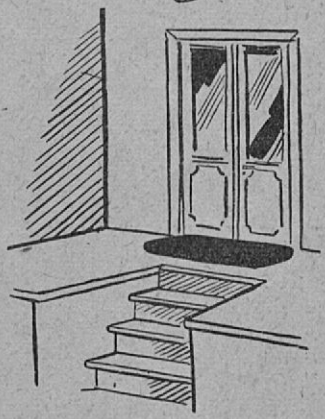

Käytä ovimattoa

ja totuta kaikki pyyhkimään siihen jalkansa. Näin säilyvät lattiat ja lattiamatot puhtaampina.

Mikä nyt eteen,

Posliinit, lasit ja muut ruoka-astiat

pese kuumalla vedellä, johon olet lisännyt kortitonta pesujauhetta, soodaa tai lipeää. Tällaista astiainpesuvettä ei voi antaa eläimille. Ota senvuoksi ensin eläimille tarkasti talteen ruoantähteet.

Posliiniset pesuvadit, pesualtaat ja kylpyammeet

pese kortittomilla puhdistusjauheilla, soodalla tai lipeällä.

Emaljiastiat

ja -kattilat puhdista lipeällä, soodalla tai kortittomilla pesujauheilla.

Alumiiniastiat

ja -kattilat puhdista sellaisilla kortittomilla puhdistusjauheilla, jotka sopivat alumiinille. (Sooda- ja lipeäpitoiset jauheet eivät alumiinille sovi.) Tummaksi painuneet alumiinit kirkasta teräsvillalla tai keittämällä niissä raparperia tai happamia puolukoita.

Sinkkiset

sangot, astiainpesusoikot ym. puhdista soodalla, lipeällä, hankausjauheilla, tai hiekalla ja vedellä.

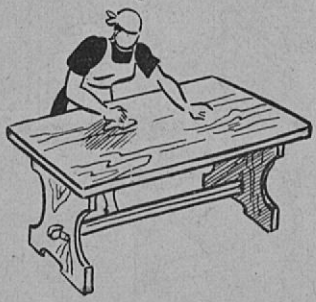

Puiset astiat

puhdista kalkkivellillä tai hiekalla, harjalla ja vedellä, sekä lisäksi katajoimalla.

Hella

pese heikolla lipeällä tai hiekalla, harjalla ja vedellä. Puhdistamiseen käytä sanomalehtipaperia.

s a i p p u a t o n ?

Maalaamattomat pinnat

pöydät, penkit, lattiat, pese kylmällä vedellä ja hiekalla.

Maalatut pinnat

pöydät, penkit, lattiat, ikkunalaudat ym. pese lämpimällä vedellä, hyvin heikolla lipeällä, säästetyillä pesuvesillä tai miedolla kortittomalla pesujauheliuoksella.

Vahakangas ja korkkimatto

pese samoin kuin maalatut pinnat.

Ikkunat

pese ammonjakki- tai etikkavedellä ja kirkasta lopuksi kuivalla sanomalehtipaperilla.

Kammat ja harjat

liota miedossa ammoniakkiliuoksessa, harjaa niitä vastakkain, että lika irtoaa ja huuhde puhtaassa vedessä.

Kivilattiat

pese lipeävedellä, katajavedellä tai tähteeksi jääneellä vesilasilla.

Kotieläinsuojien puuosat

pese katajavedellä, johon katajia hauduttaessa on lisätty tuhkalipeää ja huuhtele lopuksi vahvalla, kuumalla katajavedellä, se desinfioi ja antaa hyvän hajun, tai pese lipeävedellä tai pesuista talteenotetuilla vesillä.

Lehmät

pese miedolla tuhkalipeävedellä, pesuista talteenotetuilla vesillä tai katajavedellä (tällä kuitenkin vain ruskeita lehmiä, koska se jättää valkoiset kohdat kellahtaviksi.)

Maitoastiat

pese soodavedellä tai sterisolilla.

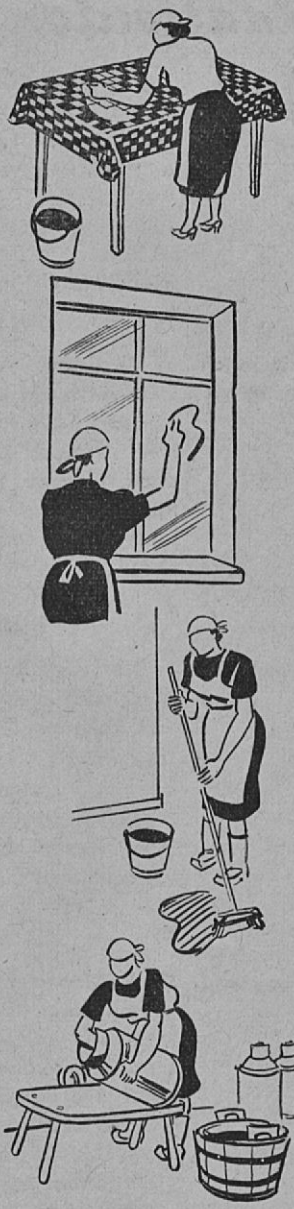

Vaatteiden pesu saippuaa ja työtä säästäen.

SUURPESU

Säilyttäminen on pesun alku

Likavaatteiden säilytys

Likaisiakin vaatteita on hoidettava. Liassa on bakteereja, jotka viihtyvät hyvin kosteassa ja lämpimässä. Likavaatteille varataan siis ilmava ja kuiva säilytyspaikka. Sellaisia ovat aitan tai ullakon orret tai avonainen pärekori, laatikko tai harva likavaatepussi viileässä paikassa. Jos säilytyspaikkana on ahdas komero, on sitä usein tuuletettava.

Mitä kauemmin likavaatteita säilyttää, sitä vaikeammin lähtee lika.

Lajittelu säästää työtä ja liotusainetta

Lajittelu

Valkoiset lajitellaan puhtaampiin ja hyvin likaisiin, kirjavat värinsä pitäviin ja luovuttaviin. Lajittelun yhteydessä harsitaan repeämät kokoon.

Hyvä liotus on puoli pesua

Liassa olevat pöly, valkuaisaineet ym. pehmenevät kylmässä vedessä, mutta rasva-aineet vaativat kuumaa liotusta. Lievä lipeä auttaa lian lähtemistä. Senvuoksi järjestetään pesu näin:

Liotuksessa pehmiää lika

Kylmä liotus

Tarvittava liotusaine (Katso siv. 8) sekoitetaan ensin pieneen vesimäärään (lämpimään) ja kun se on täysin liuennut, lisätään se kylmään liotusveteen. Valkoiset pestävät painellaan liotusveteen siten, että likaisemmat tulevat alle, puhtaammat päälle. Vaatteiden tulee olla väljässä vedessä ja liikutellaan niitä liotuksen alussa. Kylmän liotuksen tulee kestää vähintäin 4 tuntia. Jos vaatteet ovat hyvin likaisia, vaativat ne toisenkin 4 tunnin liotuksen.

Vaatteet nostetaan valumaan ja samaan liotusveteen painellaan värinsä pitävät kirjavat.

Haudutuksessa irtoaa lika

Haudutus

Pata pannaan puolilleen vettä ja sinne lisätään sama määrä liotusainetta kuin tarvittiin kylmään liotukseen. Jos vesi on kovaa, on hyvä tehdä tämä jo 4 tuntia aikaisemmin, silloin kun pannaan vaatteet likoamaan, jotta vesi ehtii pehmitä. Jos vettä lämmittää, pehmenee se paremmin. Pataan lisätään saippuaa lastuiksi vuoltuna. (Saippuamäärästä katso siv. 8.) Padan alle pannaan tuli ja kun saippua on täysin liuennut, sisustetaan pata vanhalla lakanalla ruostumisen ehkäisemiseksi. Valuneet ja huuhdotut vaatteet ladotaan pataan siten, että jälleen likaisemmat tulevat alle ja puhtaammat päälle. Vaatteet on ladottava hajalleen, ja veden täytyy peittää ne. Pata peitetään kannella ja padan alle jätetään hiljainen tuli niin, että vaatteet siinä kuumenevat, mutta eivät pääse kiehumaan. Parasta on aloittaa haudutus illalla ja jättää vaatteet hautumaan yön ajaksi. Mutta lyhyempikin haudutus (½—1 tunnin kestävä) auttaa paljon.

Hieromisessa lähtee lika

Hierominen

Haudutuksessa olevat vaatteet hierotaan ja pursutetaan kukin erikseen ja padasta nostettaessa ne samalla lajitellaan tahrattomiin ja tahraisiin. Pataan jäänyt saippuapitoinen haudutusvesi nostetaan kirjaville vaatteille, jotka kertaalleen pestään tässä. Sillä aikaa kuummennetaan padassa vettä valkoisten vaatteiden pesua varten. Tahrattomat käsitellään nopeasti lämpimässä vedessä ja tahraiset pestään puhtaiksi saippualla. Yhdessäkin käsittelyssä lähtee lika niin, että toiseen kertaan hierominen on tarpeetonta.

Keittäminen kirkastaa vaatteet

Keittäminen

Valkoiset vaatteet keitetään lipeävedessä (Katso lipeän valmistus siv. 13.) Vaatteet ladotaan lipeäveteen pataan siten, että pellavaiset tulevat päällimmäisiksi. Vaatteita painellaan kepillä, että ilma tulee pois. Pata peitetään kannella. Vaatteet saavat hitaasti kuumentua, mutta ennen kiehumista nostetaan pellavaiset ja sillansekaiset pumpuliset pois. Keittäminen heikentää näiden kestävyyttä. Vaatteita keitetään n. 20 min. Tällä keitinvedellä pestään kirjavat toiseen kertaan.

Huuhtominen tärkeä tällaisessa pesussa

Huuhtominen

Ensimmäisen huuhdeveden täytyy olla lämmintä. Huuhdottaville vaatteille pannaan vain sen verran vettä, että vaatteet itse lämmittävät ensimmäisen huuhdeveden. Näin menetellen saadaan vaatteista lipeä ja pesuaineet tarkalleen pois. Vaatteet huuhdotaan sen jälkeen niin monessa väljässä vedessä, että huuhdevesi jää kirkkaaksi.

PESUAINEIDEN MÄÄRÄT SUURPESUSSA

Kylmä liotus

PESTÄVIÄ:
20 kg valkoisia ja
5 kg kirjavia.

Kylmään liotukseen:

100—150 litr. vettä

jotain näistä aineista:
- 200 g vedet. soodaa
- 300—500 g kidesoodaa
- 1 pakkaus kortitonta pesujauh.
- 1 litr. tuhkalipeää sangolliseen vettä

Haudutus

Haudutukseen:

50 litr. vettä,
jotain edellä mainituista liotusaineista sekä lisäksi 125 g saippuaa (½ palaa.)

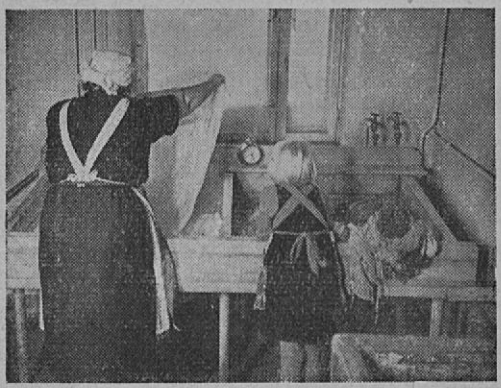

Hierominen

Hieromiseen:

vettä,
saippuaa, mikäli riittää.

Keittämiseen:

jotain näistä aineista { 250 g potaskaa
100 g lipeäkiveä
4—6 litr. tuhkaa }

50 litr. vettä

Keittäminen

Huuhtomiseen:

ensimmäinen huuhdevesi lämmin, lisäksi 2—3 kylmää huuhtelua väljässä vedessä.

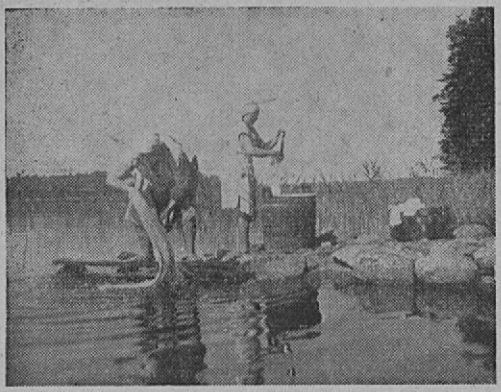

Huuhtominen

Nopea kuivatus on paras

Ihanteellinen kuivatus

ÄLÄ OLE VANHOILLINEN — OMAKSU UUSI KUN SE ON HYVÄ

Kuivatus nopeana paras

Kuivatus

Hidas kuivatus heikentää vaatteita ja saattaa aiheuttaa vaatteiden kellastumisen. Voimakas aurinko valkaisee, mutta syövyttää. Jos vaatteet kuivataan pakkasessa, on parasta huuhtoa ja kiertää ne viimeiseksi lämpimästä vedestä, jolloin vesi haihtuu niistä nopeammin.

VAUVAN VAATTEIDEN PESU

Vaatteet pannaan heti käytön jälkeen kylmään veteen. Pehmeä vesi on parasta. Liotusvettä vaihdetaan kerran tai pari. Vaatteet pursutaan pois ja keitetään tuhkalipeä- tai potaskavedessä. On hyvin tärkeätä, että vaatteet huuhdotaan ensin lämpimässä ja sen jälkeen useassa kylmässä vedessä.

NYRKKIPYYKKI

Valkoinen ja värinsä pitävä pienpesu liotetaan ammoniakinsekaisessa, kylmässä vedessä yön yli. (½—1 rkl. 25 % ammoniakkia 5 litralle vettä.) Aamulla pursutaan vaatteet vedestä ja likaisempiin kohtiin hierastaan saippuaa. Vaatteet pannaan pesuvatiin tai kasariin samanlaiseen ammoniakkiliuokseen. Astia peitetään ja pannaan tulelle. Saa hitaasti kuumentua, mutta ei kiehua. Hierotaan puhtaaksi ja huuhdotaan. Arat vaatteet liotetaan vain kylmässä vedessä, mutta kuumennetaan ammoniakinsekaisessa liuoksessa.

IKKUNAVERHOJEN PESU

Verhot tomutetaan, laskostetaan ja annetaan liota kylmässä, pehmennetyssä vedessä muutamia tunteja, vettä vaihdetaan välillä. Sangolliseen kiehuvaa vettä lisätään 1 rkl. ammoniakkia ja ½ rkl. tärpättiä sekä vatkataan saippuaa niin paljon, että vesi hyvin vaahtoaa. Verhot upotetaan sankoon, joka peitetään. Jäähtyneenä pursutetaan verhot vedestä pois ja huuhdotaan useaan kertaan.

TYÖVAATTEET

Hyvin likaisten työvaatteiden liottamiseen käytetään sangolliseen kylmää vettä 1 rkl. tärpättiä ja 2 rkl. ammoniakkia. Vaatteet saavat liota useita tunteja, jonka jälkeen ne pestään suurpesun yhteydessä.

Myöskin katajavesi sopii likaisten työvaatteiden liottamiseen (Katso sivu 12.) sekä kortittomat pesujauheet.

VISTRA- ja SILKKI-KESÄPUKUJEN PESU

Kankaan pesunkestävyys kokeillaan tilkulla. Kankaan kutistumisen varalta otetaan puvun mitat muistiin. Pesuvesi voidaan pehmentää ammoniakilla tai booraksilla (2 tl. jompaakumpaa ainetta 5 litralle vettä.) Lipeäisiä aineita ei saa käyttää. Kuumaan, pehmenettyyn veteen vatkataan saippuaa, että se hyvin vaahtoaa. Kylmää vettä lisätään, että vedestä tulee kädenlämmintä. Siinä pestään vaate kohta kohdalta ja huuhdotaan kahdessa, kolmessa samanlämpöisessä vedessä. Viimeiseen veteen lisätään etikkaa sen verran, että vesi tuoksahtaa happamelle, se kirkastaa värit.

Huuhdottu vaate kääritään pyyhkeen sisälle, kieritetään pöydällä muutaman kerran ja silitetään kosteana. (Kreppi- ja cloqué-kankaat silitetään vasta kuivina.) Vaatetta ei saa kosteana jättää seisomaan. Pesu ja kuivatus on tehtävä varovasti ja nopeasti, koska tämänlaatuiset kankaat märkinä helposti repeävät. Silittäessä seurataan puvun mittoja.

Samaan tapaan pestään arat neulevalmisteet.

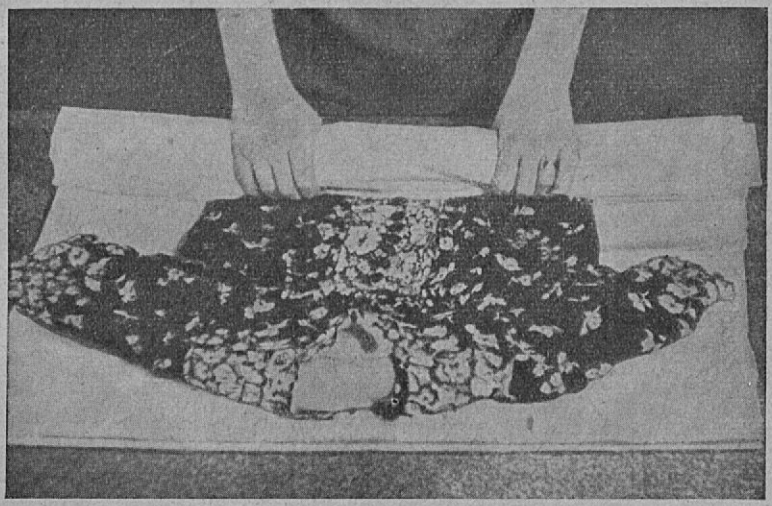

Kesäpuvun kuivattaminen

Vaatteiden pesu ilman saippuaa

Suolavesipesu

sopii villasukille ja tummille neulevalmisteille. Vaatteet puhdistetaan pölystä. Sangolliseen kylmää vettä lisätään kourallinen (2 rkl.) suolaa. Tässä saavat vaatteet liota yli yön. Vaatteet pursutaan ja voidaan panna uuteen suolaveteen muutamiksi tunneiksi. Huuhdotaan useassa kylmässä vedessä. Mikäli sukissa on tunkkainen haju, lisätään suolaveteen muutama tippa sterisol-liuosta.

Vaaleat villavalmisteet vaativat lämpimän saippuapesun.

Suolavedessä voidaan myös liottaa nuhaiset nenäliinat ennen pesua.

Saippuajuuripesu

sopii tummahkojen villakangasvaatteiden pesuun. Noin 50 gr. saippuajuurta tai kvillajakuorta ja 2 litr. vettä keitetään ½ tuntia ja siivilöidään. Pestävä vaate kastellaan ensin pesunlämpöisessä, puhtaassa vedessä. Jos vaate on likaisempi, annetaan sen liota kylmässä liuoksessa, mutta jos vaate ei ole kovin likainen, pestään se haaleassa liuoksessa, joka voidaan miedontaakin. Vaate huuhdotaan samanlämpöisessä vedessä.

Katajavesipesu

sopii tummille villavaatteille. Katajanoksia pannaan saaviin tai sankoon niin paljon kuin mahtuu. Kiehuva vesi kaadetaan päälle. Astia peitetään ja katajat saavat hautua. Vesi siivilöidään. Likaiset vaatteet kastellaan ensin pesunlämpöisessä, puhtaassa vedessä. Pannaan senjälkeen muutamaksi tunniksi likoamaan katajavesiliuokseen. Pursutaan siinä puhtaiksi ja huuhdotaan senjälkeen samanlämpöisissä vesissä.

SAIPPUATTA VITIVALKEETA — RAHATTA PUTIPUHDASTA

PESUAINEET

Saippua

Kuiva saippua on riittoisa. Saippuahiutaleet ovat sopivia erikoispesuja varten.

Pesujauheet

Kokoomuksensa vuoksi sopivat säännöstelyvapaat pesujauheet veden pehmentämiseen (1 rkl. sangolliseen vettä) sekä pestävien liottamiseen. Kussakin pakkauksessa olevaa käyttöohjetta on tarkasti seurattava, ja pesujauhe on ensin sekoitettava pieneen, lämpimään, vesierään ennenkuin se yhdistetään liotusveteen. Näin menetellen ei jää sulamattomia ainehiukkasia tekemään tuhoa kankaan kuiduissa.

Tuhkalipeä

Koivupuun tuhkasta saadaan parasta lipeää, mutta muunkin puun, paitsi lepän, kelpaa. Tuhkasta seulotaan pois hiilet ja roskat. Nopeimmin saadaan lipeää, kun sangollinen tuhkaa pannaan saaviin ja 8—10 sangollista kuumaa vettä kaadetaan päälle. Sakkaa hämmennetään hetken, saavi peitetään ja kun sakka on laskeutunut, kaadetaan kirkas lipeä pinnalta. Tällaista lipeää käytetään noin 1 litr. sangolliseen vettä. Tämä sopii vaatteiden liottamiseen ja siivouksiin sekä lehmien pesuun. Pestyjen vaatteiden keittämistä varten pannaan tuhka kaksinkertaiseen tiiviiseen kangaspussiin. Pussi saa ensin liota kylmässä vedessä, sitten se pannaan pataan ja kiinnitetään kepin varaan. Pataan pannaan vähän vettä, vaatteet ladotaan kehään tuhkapussin ympärille, vettä lisätään ja vaatteita painellaan, että ilma saadaan niiden välistä pois. Tiivis kansi pannaan päälle ja pata saa hitaasti kuumentua. Vaatteita keitetään n. 20 min. Koko ajan on kansi pidettävä kiinni, sillä ilman happi ja lipeä yhdessä syövyttävät vaatteita. Pellavaisia ja sillansekaisia vaatteita ei saa keittää lipeässä ja siksi ne nostetaan pois, ennenkuin vaatteet alkavat kiehua. Parasta on silloin nostaa tuhkapussikin pois, ettei lipeästä tule liian voimakasta.

Lipeäkivi

Lipeäkivi ei mietona liuoksena ja oikein käytettynä syövytä vaatteita enempää kuin tuhkalipeäkään. Kylmän lipeän valmistukseen tarvitaan 5 g lipeäkiveä sangolliseen vettä ja vaatteiden keittämiseen 100 g lipeäkiveä 100 litran vetoiseen pataan. Jos lipeäkiveä käytetään vaatteiden keittämiseen, on se liuotettava padassa olevaan kylmään veteen ja vasta kun se on liuennut, ladotaan vaatteet pataan. Keittämisessä noudatetaan samoja neuvoja kuin tuhkalipeää käytettäessä.

Lipeäkivi on voimakasta myrkkyä. Sen säilytyksessä ja käytössä on noudatettava suurinta huolellisuutta.

Potaska

Potaska sopii myös vaatteiden keittämiseen. Se ei ole niin syövyttävää kuin lipeäkivi. Noin 250 g potaskaa vastaa 100 g lipeäkiveä ja 4 litr. koivupuuntuhkaa. Potaskaa käytetään samoin kuin lipeäkiveä.

Sooda

Sooda sopii veden pehmentämiseen ja vaatteiden liottamiseen. Kidesoodassa on n. 65 % vettä sekä epäpuhtauksia ja sen pitkäaikainen ja yksipuolinen käyttö harmaannuttaa vaatteet, vedetön sooda ei aiheuta näitä haittoja. Veden pehmentämiseen tarvitaan n. 1 rkl. sangolliseen vettä ja vaatteiden liottamiseen 200 g vedetöntä tai 300—500 g kidesoodaa 100 vesilitraa kohden.

VEDEN PEHMENTÄMINEN

Pehmeitä vesiä ovat järvi-, joki- ja sadevesi, mutta kaivo-, lähde- ja merivedet sisältävät kalkki- ja magnesiumsuoloja, jotka tekevät veden kovaksi. Kovassa vedessä kuluu hukkaan suuret määrät saippuaa, ennenkuin se muodostaa lika irroittavaa kuohua. Esim. kun Helsingin vesijohtovesi on 4 kovuusastetta, mene 100 litrassa vettä n. 50 gr saippuaa kalkin saostamiseen. Kova vesi on vaatteillekin vahingollista. Kalkki nim. syöpyy kankaan kuituihin lahottaen niitä.

Nykyisenä saippua- ja vaatepulan aikana täytyy vedessä olevat suolat saostaa säännöstelyvapailla aineilla, kuten soodalla, lipeillä tai kortittomilla pesujauheilla. Vaikkakin veden kovuusaste vaihtelee eri paikkakunnilla, pidetään määränä, että lisäämällä sangolliseen vettä n. 1 rkl. soodaa pehmenee vesi. Kun pehmeneminen vie aikaa, on se tehtävä hyvissä ajoin ennen veden käyttöä. Lämmittäminen edistää pehmenemistä. Pehmentynyt vesi olisi kaadettava toiseen astiaan, jolloin pohjalle laskeutunut kalkkisakka saadaan pois.

TAHROJEN POISTO

Ennen tahran poistoa otetaan selville sen laatu. Taulukosta selviää, millä aineella mikin tahra poistetaan. Pehmeä tilkku kastetaan tahranpoistoaineeseen ja sillä hangataan tahra puhtaaksi. Paha tahra arassa kankaassa poistetaan siten, että tilkku asetetaan tahran alapuolelle, tahraveteen kastettu tilkku asetetaan tahran päälle ja tahrakohtaa hangataan käsien välissä. Villaisen puvun hikinen kaulus puhdistetaan siten, että puvunlaatuinen kangas kääritään kovaksi rullaksi, kastetaan mietoon ammoniakkiin ja sillä hangataan kaulus puhtaaksi. Arkavärisille käytetään mieluummin saippuajuuri- tai kvillajaliuosta.

Tahrojen nopea poisto villaisesta kankaasta pidentää vaatteen ikää.

Ennen pesua suoritettu tahrojen poisto helpoittaa pesutyötä.

Tahrojen poisto:

Tahra	Puuvilla- ja pellavakangas	Villakangas	Silkkikangas
Hedelmä, marja	Kiehuva vesi.	Vichyvesi, sitruuna, kiehuva vesi	Samoin kuin villakangas
Maito, kerma, kahvi (korvike) kermoineen	Kylmä vesi, senjälkeen kuuma vesi tai tavallinen pesu	Samoin kuin puuvillakangas	Samoin kuin puuvillakangas
Kermaton kahvi (korvike), tee	Kylmä vesi	Sprii (kiehuva vesi)	Samoin kuin villakangas
Rasva	Tavallinen pesu	Kuumennetut perunajauhot. bensiini + perunajauhopuuro, pehmeä paperi + kuuma rauta	Samoin kuin villakangas
Ruoste	Tuore tahra kastetaan heti kylmään etikkaveteen. Vanhaan tahraan soveltuu hapansuola tai sampo. Näiden kanssa käytetään kiehuvaa vettä. Lopuksi saippua tai lipeäpesu	Sitruuna + kiehuva vesi tai samoin kuin puuvillakangas	Samoin kuin villakangas
Muste	Samoin kuin ruostetahra. Myös sopii käsittely piimällä	Samoin kuin ruostetahra	Samoin kuin ruostetahra
Veri	Liotetaan kylmässä vedessä.	Samoin kuin puuvillakangas	Samoin kuin puuvillakangas
Vernissa, maali	Tuoreihin tahroihin tärpätti, kuivuneihin bentsooli	Samoin kuin puuvillakangas	Samoin kuin puuvillakangas
Pihka.	Sprii, kölninvesi	Samoin kuin puuvillakangas	Samoin kuin puuvillakangas
Terva, vaunurasva.	Levitetään hiukan voita tahralle, annetaan olla jonkin aikaa, sitten tavallinen pesu	Voi ja senjälkeen rasvatahran poisto (katso edellä)	Samoin kuin villakangas
Home	Piimä, etikka, valkeille valkaisu auringossa	Sitruuna, etikka	Samoin kuin villakangas
Hiki	Kuuma vesi ja saippua	Ammoniakki, saippuajuuriliuos	Mieto ammoniakki- tai etikkavesi

HELSINGIN
YLIOPISTON
KIRJASTO

Helsinki, 1942. Kirjapaino Oy. Libris.

kp 005)